Du kan male 10 m² vegg på 10 minutter

Sprøytemal som EN PROFF

Hvis du skal male flere rom eller kanskje til og med alle vegger i et helt hus, kan du trygt sette av noen dager i kalenderen. Hvis du da ikke gjør som proffene, og **maler alt med et sprøytemalings-anlegg på under halve tiden.**

Glem de små, sprutende malingssprøytene, som kan kjøpes for noen få hundrelapper, og som de færreste vil invitere innendørs. De kan være fine til et gjerde og andre vanskelige steder utendørs, men på større flater gir de ikke det beste resultatet.

Velg i stedet et semiprofesjonelt anlegg, som du i dag kan kjøpe for under 10.000 kroner (helt ned mot halvparten). De sprøytemaler overraskende pent og presist. Faktisk fungerer anleggene så godt at du kan nøye deg med et minimum av tildekking; en dekkfilt på gulvet og en plaststrimmel på en halv meter på den tilstøtende veggen er nok. Med bare litt øvelse kan du male så raskt at alle veggene i en 150 kvadratmeter stor enebolig er ferdigmalt på mindre enn to arbeidsdager.

Du skal regne med en utgift på opptil cirka 10.000 kroner, avhengig av hvor avansert sprøytemalingsanlegget er. Det er selvfølgelig umiddelbart mye penger, men etter at du først har spart deg for dagesvis med maling av vegger og tak, kan du også bruke anlegget til maling av dører, kjøkkenfronter og andre flater som skal ha en helt glatt overflate. Du kan i prinsippet bruke en hvilken som helst maling i sprøyten. I noen tilfeller skal malingen fortynnes litt, men her bruker vi en veggmaling som ikke krever fortynning i det hele tatt.

"... DU KAN NØYE DEG MED ET MINIMUM AV TILDEKKING ..."

"Til gjengjeld må jeg vel bruke flere timer på rengjøring når jeg er ferdig," tenker du kanskje. Men et semiprofesjonelt sprøytemalingsanlegg kan du rengjøre i løpet av et kvarter. Hvis du har malt med vannfortynnbar maling, skal du bare kjøre vann gjennom anlegget noen ganger og skylle noen smådeler, før du kan sette det vekk.

Men – det er selvfølgelig et men: Du er nødt til å stille inn anlegget riktig. Og du er nødt til å male med riktig teknikk. Kommer du skjevt ut fra begynnelsen så renner malingen, du sprøyter en malingståke på omgivelsene og du ødelegger muligheten til å gjøre jobben raskere, enklere og penere enn med pensel og rull. □

 Tekst: Allan Numelin. Foto: Jakob Valling og Wagner Spraytech

MALER PÅ HØYTRYKK – MEN UTEN LUFT

Hvis du er heldig, kan du finne et sprøytemalingsanlegg til leie. Men det finnes dessverre ikke mange av dem på leiemarkedet. Derfor må du nok regne med en mindre investering, på samme måte som når du kjøper annet nytt verktøy.

Et fornuftig semiprofesjonelt anlegg kan fås fra rundt 6000 kroner. Anlegget vi bruker her koster drøyt 10.000 kroner, og er et såkalt airless-anlegg. Det betyr at det ikke sprøytes maling med en luftstrøm rundt selve malingen, slik tilfellet er på de billigere sprøytene. Her brukes trykket fra anleggets høytrykkspumpe til å presse ut selve malingen med det trykket du stiller inn. Denne forskjellen fra de små og rimeligere gjør det selv-sprøytene er helt sentral; det er den som blant annet gjør at du bare trenger å dekke til minimalt når du maler.

Presisjonen på dysen er overraskende god, og med riktig trykk ender malingen opp kun der du vil ha den.

Power Painter 90 Extra fra Wagner, er en semiprofesjonell maskin som nesten matcher de profesjonelles dyrere utstyr. Prisen er cirka 10.000 kroner.

Malingen skal passe til oppgaven

Når du maler med pensel eller rull, har du bruk for en flytende maling som kan jobbes inn i underlaget. Men når du spraymaler, skal malingen flyte sammen først etter at den har havnet på veggen eller i taket.

Det betyr at en maling i noen tilfeller skal fortynnes opptil ti prosent, før du kan male med den. Men det avhenger helt av hvilken type maling du velger. **I noen tilfeller kan du bruke malingen akkurat som den er, og bare la maskinen suge den opp og skyte den ut gjennom dysen.** Vi anbefaler deg å spørre om dette der du kjøper malingen. Personalet i butikken skal kunne fortelle deg om en maling skal fortynnes eller ikke i et sprøyteanlegg.

Malingens temperatur er også avgjørende for resultatet. Du kan ikke spraymale med en iskald maling. Det blir det samme som å helle en kjøleskapskald bearnaisesaus over en biff: Sausen kommer ikke til å flyte ut før du varmer den opp skikkelig. I motsetning til sausen, skal malingen dog bare være minst 15 grader varm før den er klar til sprøyten. Ta den derfor inn i romstemperatur et døgns tid, hvis malingen har vært oppbevart litt kaldt.

I tillegg skal du sørge for å røre opp malingen ekstra godt, før den skal brukes i sprøyteanlegget.

Du kan i prinsippet bruke en hvilken som helst maling, lakk eller trebeskyttelse i malingssprøyten. Men de vannfortynnbare malingene er en klar fordel – spesielt når du skal rengjøre anlegget igjen etter bruk.

GJØR KLART FOR MALING

Vi beklager, men du må faktisk lese bruker-veiledningen på maskinen du kjøper eller leier, for det er individuelle forskjeller. Er du "allergisk" mot slikt, kan du eventuelt kanskje finne gode tips på YouTube.

På denne modellen (Wagner Power Painter 90) er fremgangsmåten slik:

1. Senk sugerøret ned i malingsspannet. Denne veggmalingen skal ikke fortynnes. Start motoren, så maskinen suger opp maling.

Åpne returløpet. Nå presses all luft ut av anlegget via den tynne slangen, mens det blir fylt opp med maling. Når det ikke lenger kommer ut luftbobler, stenger du returløpet.

2. Sprut maling ut av pistolen på innsiden av et spann, til det ikke lenger kommer ut luft.

3. Juster trykket. 100 bar viser seg å være for lite, så vi må skru opp til 150 bar.

SÅ ER DU KLAR TIL Å MALE!

Prøvemal på et pappstykke, en gipsplate eller lignende. I begynnelsen kan det ta litt tid å finne det helt riktige trykket, som gir en perfekt overflate. Juster trykket til det verken renner eller blir "hull" i malingen. Malingssprøyten skal legge et jevnt, tett lag med maling på veggen.

Deretter er det alvor, for nå skal veggen males. Den jobben handler mer om deg enn om maskinen. **Det er nemlig måten du holder sprøytepistolen på, som bestemmer om resultatet blir godt eller mindre godt.**

Hold pistolen 30-40 cm fra veggen. Hvis du går tettere på, spruter malingen tilbake. Går du for langt unna, blir ikke malingen jevn.

Hold pistolen rett mot veggen. Du skal IKKE feie fra side til side eller opp og ned med håndleddet.

Pistolen skal være i konstant bevegelse. Begynn eventuelt på et stykke papp, og beveg deg inn på veggen. Hvor raskt du kan male, vet du fra testen du gjorde til å begynne med. Pass på at malingen legger seg i et plant, tett lag, som ikke renner.

SÅ LETT RENSER DU ANLEGGET

Hvis du skal male videre neste dag, kan du nøye deg med å ta fra hverandre pistolen, skylle dysen og dekke til malingsspannet med en plastpose. Malingen i anlegget tar ikke skade av å overnatte i det.

Når du er ferdig med å male eller skal skifte maling, skal anlegget renses – og det er faktisk mye enklere enn du kanskje frykter.

1. Vask sugerøret utvendig. Bruk for eksempel en gammel oppvaskbørste. Bruk et spann med rent vann, som maskinen kan suge opp. Sørg for et tomt spann under returløpet, slik at det også blir renset.

2. Flytt returløpsrøret over i det store spannet med vann, og start deretter maskinen slik at det renner vann gjennom systemet. Ta fra hverandre dysen og dyseholderen, og rens begge deler i rent vann.

3. Sprut ut overskytende maling i malingsspannet. I starten blir det presset ut ren maling. Når det kommer vann, flytter du pistolen over i et stort spann med rent vann. La vannet renne gjennom maskinen og ut av slangen til det kun kommer rent vann. Skift vann tre-fire ganger. Rens til slutt filteret i pistolen.

1

2

3

Her er det opplagt å sprøytemale

■ **Et nybygget hus eller et tilbygg, før du flytter inn.** De tomme rommene krever ikke mye tildekking, og du kan male både vegger og tak helt enkelt.

■ **Et tomt hus før innflytting.** Du kan først male listverk med en tremaling, og deretter dekke dem til og bytte til en maling til vegger og tak.

■ **Himling med profilert panel** Et godt sprøyteanlegg kan fint male både flatene og profilene i et mye høyere tempo enn du kan med pensel og rull.

■ **Utvendig kledning, vindskier, gjerder og levegger.** Utendørs skal du kun male i vindstille vær.